MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder G.J.M. Blom
Datum commissiebehandeling	26 februari 2026
Datum raadsbehandeling	12 maart 2026
Zaaknummer	1732251
Onderwerp	Invulling verduurzaming en meerjarige exploitatie zwembaden Moerdijk

---

Voorgesteld besluit

1. Conform het raadbesluit d.d. 14 december 2023 ´Toekomst zwembaden Moerdijk´ nieuwe overeenkomsten voor de exploitatie van zwembad De Oester en Het Buitendiep op te stellen voor de periode 2027 t/m 2036;
2. Een eenmalige bijdrage van € 326.000 te verlenen aan Stichting Ons Bad voor het verduurzamen van zwembad Het Buitendiep te Willemstad en dit te dekken uit de algemene reserve;
3. Een eenmalige bijdrage van € 630.000 te verlenen aan Stichting Zwembad Fijnaart voor het verduurzamen van zwembad De Oester te Fijnaart en dit te dekken uit de algemene reserve;
4. In te stemmen met de volgende afspraken over de gemeentelijke verduurzamings-bijdrage:
    a. Een verplichting voor de stichtingsbesturen om een concreet installatieplan (incl. ramingen) te overleggen dat de verduurzaming moet realiseren;
    b. Een verplichting voor de stichtingsbesturen om subsidie aan te vragen voor de genomen verduurzamingsmaatregelen;
    c. De subsidieaanvraag te faciliteren door de inzet van een gespecialiseerde subsidioloog;
    d. De verkregen subsidiegelden en het eventuele restantbedrag van de verduurzamingsbijdrage dat niet is geïnvesteerd – minus aftrek van de projectkosten zoals de subsidioloog – te retourneren aan de gemeente Moerdijk;
    e. Deze afspraken vast te leggen in een addendum op de nieuwe exploitatie-overeenkomsten;
5. Een voorbereidingskrediet van € 130.000 beschikbaar te stellen voor het uitwerken van een startdocument ten behoeve van de verduurzaming en het toekomstbestendig maken van zwembad De Bosselaar en dit krediet in te brengen in het later te voteren totaalkrediet;
6. Een budget van € 140.000 voor de inhuur van externe projectleiders beschikbaar te stellen in 2026 ten behoeve van het verder uitwerken van de meerjarige aanbesteding en de nieuwe exploitatiecontracten van De Bosselaar, Niervaert en nieuwe sporthal in Zevenbergen (na 2026) en dit budget ten laste te brengen van het begrotingsresultaat in 2026.

Publiekssamenvatting

Op 14 december 2023 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de toekomst van de vier gemeentelijk gefinancierde zwembaden in gemeente Moerdijk.

Het gaat om de zwembaden Het Buitendiep in Willemstad, De Oester in Fijnaart, De Bosselaar in Zevenbergen en De Niervaert in Klundert. Met dit besluit is aan het college de opdracht gegeven om een verduurzamings- en exploitatieplan met bijbehorende investering uit te werken voor de komende tien jaar, met een perspectief voor vijfentwintig jaar. Voor de Niervaert is een projectmatige aanpak gekozen en is een nieuwbouwplan uitgewerkt. Gezien de huidige staat van De Bosselaar wordt eenzelfde werkwijze voorgesteld als bij De Niervaert en te kiezen voor een projectmatige aanpak om dit bad toekomstbestendig en duurzaam te maken. Het meerjarenperspectief voor Het Buitendiep en De Oester is gereed. Het college stelt de raad voor het benodigde krediet beschikbaar te stellen voor de uitvoering hiervan.

Inleiding
In april 2021 heeft de raad reeds besloten een scenario uit te werken voor vervangende nieuwbouw van De Niervaert en is tevens een motie aangenomen dat dit geen consequenties mocht hebben voor de andere drie zwembaden in de gemeente Moerdijk. Bij de uitwerking van dit besluit heeft het college in het najaar van 2022 geconcludeerd dat het raadsvoorstel niet los kan worden gezien van de motie, vanwege de landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen rondom maatschappelijke accommodaties. Vervolgens is tijdens een raadsinformatiebijeenkomst op 17 november 2022 aangegeven dat er integraal naar het zwemvoorzieningenniveau in de gehele gemeente Moerdijk zou worden gekeken. Via een uitgebreide verkenning van uiteenlopende toekomstperspectieven en een consultatie van alle stakeholders is op 14 december 2023 uiteindelijk gekozen voor nieuwbouw van de Niervaert. Daarbij is besloten het college de opdracht te geven een plan uit te werken om de baden Het Buitendiep in Willemstad, De Oester in Fijnaart en De Bosselaar in Zevenbergen toekomstbestendig te maken. Tevens is de intentie uitgesproken om de overeenkomsten met de stichting Ons Bad en de stichting Zwembad Fijnaart voor tien jaar te verlengen. Het voorliggende raadsvoorstel gaat hier op in.

Beoogd effect
Het beoogd effect is uitvoering te geven aan het raadsbesluit van d.d. 14 december 2023 en daarmee het aanbod van zwemvoorzieningen in de gemeente Moerdijk voor de lange termijn toekomstbestendig te maken.

Argumenten

1.1 Nieuwe exploitatie-overeenkomsten voor tien jaar
Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het raadsbesluit d.d. 14 december 2023, waarin de intentie is vastgelegd om de overeenkomsten met de stichtingen die De Oester en Het Buitendiep exploiteren, te verlengen met tien jaar.

2.1 en 3.1 Toekomstperspectief zwembaden Moerdijk
Zwemvaardigheid en beweging is belangrijk voor de vitaliteit van jong en oud. Met het uitvoeren van dit voorstel is de bedrijfsvoering van zwembad De Oester en Het Buitendiep voor de komende tien jaar geborgd en is het door de raad gewenste toekomstperspectief voor de komende vijfentwintig jaar in beeld gebracht. Daarbij biedt de verlenging van de exploitatie-overeenkomsten de mogelijkheid om te investeren in lange-termijn-oplossingen voor een toekomstgerichte instandhouding van deze zwembaden.

2.2 en 3.2 Rechtmatigheid financiële bijdrage gemeente aan zwembaden Moerdijk
De overheid concurreert vaker met bedrijven. Om concurrentievervalsing te voorkomen, moet de gemeente zich aan vier gedragsregels houden welke zijn beschreven in de Wet Markt en Overheid:

1. Kosten doorberekenen: de gemeente mag een product of dienst niet onder de kostprijs worden aangeboden;
2. Bevoordelingsverbod: de gemeente mag zijn overheidsondernemingen niet bevoordelen boven concurrerende ondernemingen;
3. Gegevensgebruik: gegevens waar de gemeente beschikking tot heeft mogen alleen gebruikt worden voor economische activiteiten;
4. Functiescheiding: de gemeente moet bestuurlijke zaken en economische activiteiten strikt gescheiden houden.

De gemeente Moerdijk heeft een aantal uitzonderingen op de wet Markt & Overheid. Deze zijn vastgelegd in het raadsvoorstel 'Vaststellen economische activiteiten in het algemeen belang op grond van de wet Markt & Overheid' (besluitenlijst 25 september 2014). Hierin staat onder beslispunt 1 de exploitatie van sportaccommodaties opgenomen, waaronder de zwembaden.

2.3 en 3.3 Optie om een lening te verstrekken
In relatie tot de verduurzamingsbijdrage is ook gekeken naar het scenario om vanuit de gemeente Moerdijk een lening te vertrekken aan de stichtingen die De Oester en Het Buitendiep exploiteren. Na afweging is ervoor gekozen deze variant niet in het advies over te nemen met als belangrijkste reden dat het verstrekken van een lening tot gevolg heeft dat de kosten voor de stichtingen toenemen. Dit zou dan weer een negatieve impact hebben op de gemeentelijke exploitatiebijdrage.

4.1 Verplichting stichting Ons Bad en stichting Zwembad Fijnaart
De verduurzamingsbijdrage vanuit de gemeente Moerdijk t.b.v. zwembaden De Oester en Het Buitendiep wordt onder voorwaarden beschikbaar gesteld. Er wordt een verplichting met de stichtingsbesturen vastgelegd, waaraan zij zich moeten committeren, voordat er een bijdrage voor de verduurzaming wordt gedaan.

4.2 Gedeelde verantwoordelijkheid duurzame instandhouding
Het afgelopen half jaar is er naast een verduurzamingsplan, ook een investeringsplan gemaakt i.s.m. de stichtingsbesturen voor het reguliere onderhoud van de zwembaden en noodzakelijke vervangingen. De stichtingsbesturen zijn zelf aan zet om hier invulling aan te geven. Hiervoor hebben zij – naast hun inkomsten - onder andere de beschikking over een jaarlijkse exploitatiebijdrage van de gemeente Moerdijk. Na een nieuwe exploitatieperiode van drie jaar kan er een reëel beeld worden verschaft van de impact van de verduurzamingsmaatregelen. Dit moment wordt gebruikt om aan de hand van actuele cijfers en data de huidige jaarlijkse exploitatiebijdrage te evalueren en waar mogelijk naar beneden bij te stellen.

5.1 Projectmatige aanpak zwembad De Bosselaar
Voordat op d.d. 14 december 2023 door de raad is besloten om zwembad De Bosselaar te verduurzamen was een definitieve sluiting van het bad nog onderwerp van gesprek. Hierdoor zijn er meerdere jaren geen significante investeringen gedaan in het zwembad, waardoor er veel achterstallig onderhoud is aan de gebouwen en installatie. Deze achterstand is dusdanig groot dat alleen een verduurzamingslag het bad niet toekomstbestendig kan maken. Hiervoor is een grotere investering noodzakelijk.

Om deze reden wordt voor De Bosselaar een projectmatige aanpak voorgesteld en zal, overeenkomstig de casus van De Niervaert, de raad eerst een startdocument worden voorgelegd ter besluitvorming. Om hier uitvoering aan te geven wordt de raad voorgesteld een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 130.000.

6.1 Personele capaciteit invulling meerjarenperspectief sportaccommodaties
In de ambtelijke organisatie is geen capaciteit en expertise om in 2026 verdere invulling te geven aan het raadsbesluit uit 2023 (meerjarenperspectief voor de genoemde sportaccommodaties). Deze capaciteit en expertise zal extern moeten worden ingehuurd. Hiermee wordt voorkomen dat het proces stilvalt. Om aan dit proces en aan de overige beslispunten invulling te geven zijn aanvullende middelen nodig (€ 140.000) voor externe inhuur en expertise. Hiermee wordt voorkomen dat er geen uitvoering kan worden gegeven aan de besluitvorming.

Kanttekeningen en risico's

1.1, 2.1, 3.1 en 4.1 Risico op verlies van kennis en commitment
De stichtingsbesturen bestaan uit vrijwilligers en het is niet ondenkbaar dat eventuele kennis of commitment verloren gaat als bestuursleden stoppen met hun vrijwilligerswerk. Dit kan er ook toe leiden dat extra ondersteuning vanuit de gemeente noodzakelijk wordt.
Verduurzaming van zwembaden is complex en specifiek.

6.1 Risico op gebrek aan toezicht
De samenwerking tussen de gemeente Moerdijk en de stichtingsbesturen wordt geformaliseerd in contracten. Zoals in elke vorm van samenwerking is vertrouwen de basis. Het is echter wel noodzakelijk dat de gemeente Moerdijk toeziet op het nakomen van de gemaakte afspraken.
Dit actieve toezicht zal duurzaam in de ambtelijke organisatie moeten worden geborgd.

7.1 Risico continuïteit bedrijfsvoering Bosselaar
Met het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet en een projectmatige aanpak kan zorgvuldig worden afgewogen welke keuzes nodig zijn om De Bosselaar toekomstbestendig te maken. Hierbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat de installatie van De Bosselaar technisch is afgeschreven. Verder zijn er geen middelen gereserveerd om noodzakelijk groot onderhoud uit te voeren. Mocht er een probleem met bijvoorbeeld de zandfilters ontstaan, dan zal er een forse financiële bijdrage vanuit de gemeente noodzakelijk zijn of het zwembad zal alsnog haar deuren moeten sluiten.

8.1 Continuïteit uitvoering van besluitvorming
Het advies vanuit inkoop is om tijdig te starten met een aanbesteding in 2026 voor de exploitatie van zwembad De Bosselaar, De Niervaert en de nieuwe sporthal in Zevenbergen. Aangezien dit waarschijnlijk een openbare aanbesteding dient te worden zal de doorlooptijd meerdere maanden betreffen. Hiervoor is personele capaciteit en deskundigheid nodig. De ambtelijke organisatie kan hier geen invulling aan geven, daarom is externe begeleiding noodzakelijk. Om aan dit proces en aan de overige besluitvorming invulling te geven – denk hier aan de nieuwe exploitatiecontracten en de afspraken rondom de verduurzaming - zijn aanvullende middelen nodig. Als er geen middelen zijn of expertise kan worden gevonden, zal het project stilvallen.

Middelen

Personele middelen
Binnen team REO is onvoldoende interne capaciteit beschikbaar om uitvoering te geven aan het aanbestedingstraject, de vernieuwing van de exploitatieovereenkomsten en het toewerken naar een startdocument voor zwembad De Bosselaar.
Voor de inhuur van externe projectleiders wordt voor 2026 een budget van € 140.000 gevraagd.
Er is verder geen ambtelijke capaciteit in dit voorstel opgenomen, omdat het hier reguliere werkprocessen betreft, waarvoor geen verdere externe inhuur noodzakelijk is. Daarnaast worden ambtelijke uren niet toegerekend aan bijdragen van derden of aan een voorbereidingskrediet.

Financiële middelen

Nieuwe exploitatieovereenkomsten zwembaden De Oester en Het Buitendiep
Voor de nieuwe exploitatieovereenkomsten voor zwembaden De Oester en Het Buitendiep voor 2027-2037 wordt uitgegaan van een voortzetting van de huidige jaarlijkse gemeentelijke exploitatiebijdragen. Dit betreft voor 2026 een bijdrage van € 154.000 aan stichting Ons Bad en € 200.000 aan stichting Zwembad Fijnaart. Met deze bedragen is al rekening gehouden in de begroting.

In 2030 zal een herijking van de exploitatiebijdragen plaatsvinden op basis van de dan beschikbare exploitatiecijfers. Hiermee worden eventuele positieve effecten van de doorgevoerde verduurzamingsmaatregelen tijdig en volledig in de financiële afspraken verwerkt.

Verduurzamingsbijdrage zwembaden De Oester en Het Buitendiep
De zwembaden De Oester en Het Buitendiep zijn niet in eigendom van de gemeente Moerdijk. Dit betekent dat de investeringen in de verduurzaming van beide zwembaden worden aangemerkt als eenmalige bijdragen aan derden. Voor het verduurzamen van de zwembaden De Oester en Het Buitendiep is een bedrag geraamd van € 956.000 in totaal, waarvan € 630.000 euro betrekking heeft op De Oester en € 326.000 op Het Buitendiep.

Voorbereidingskrediet zwembad De Bosselaar
Voor zwembad De Bosselaar geldt dat alleen een verduurzamingslag het bad niet toekomstbestendig kan maken. Hiervoor is een grotere investering noodzakelijk. Om deze reden wordt voor De Bosselaar een projectmatige aanpak voorgesteld en zal aan de raad eerst een startdocument worden voorgelegd ter besluitvorming. Om hier uitvoering aan te geven wordt een voorbereidingskrediet gevraagd van
€ 130.000.

Dekking

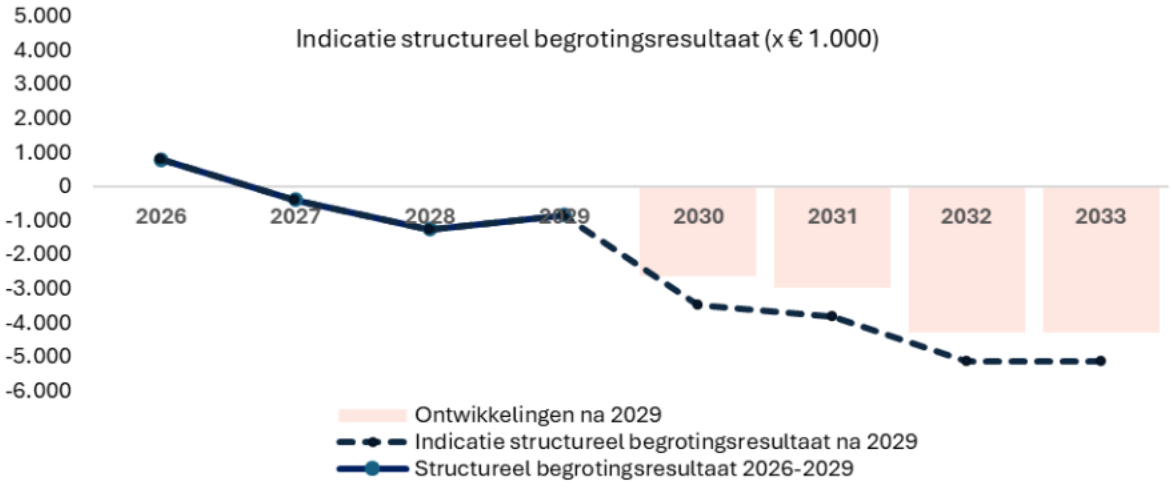
Externe inhuur
Voor de inhuur van externe projectleiders wordt voor 2026 een budget van € 140.000 gevraagd. Hiermee is geen rekening gehouden in de begroting. Dat betekent dat er €140.000 ten laste van het begrotingsresultaat 2026 gebracht zal worden.

Verduurzamingsbijdrage zwembaden De Oester en Het Buitendiep
Met de benodigde middelen ad € 956.000 voor de verduurzaming van de zwembaden De Oester en Het Buitendiep is nog geen rekening gehouden in de stelpost nieuw beleid en zodoende zijn hiervoor geen middelen gereserveerd. Voorgesteld wordt deze bijdrage te dekken uit de algemene reserve, zodat het begrotingsresultaat van de komende jaren niet verder onder druk komt te staan.

Voorbereidingskrediet zwembad De Bosselaar
Het voorbereidingskrediet voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van zwembad De Bosselaar wordt geraamd op € 130.000. Dit krediet wordt, zodra het totale investeringskrediet aan de raad wordt voorgelegd, daarin opgenomen. Indien de raad besluit het totaalkrediet niet vast te stellen, wordt het voorbereidingskrediet in het jaar van besluit in één keer ten laste van het begrotingsresultaat gebracht.

Alternatief
Met betrekking tot de verduurzamingsbijdrage aan zwembaden De Oester en Het Buitendiep kan in plaats van een dekking uit de algemene reserve ook gekozen worden voor het activeren van de bijdrage.
Conform het BBV en onze Notitie Waardering en Afschrijving mogen bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien (art. 61 BBV):
1. er sprake is van een investering door een derde;
2. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
3. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
4. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

De afschrijvingsduur mag maximaal gelijk zijn aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt. In dit geval betreft de afschrijvingsduur 20 jaar, wat een kapitaallast van € 72.000 per jaar in 2027 en verder betekent. Het advies is om niet voor deze variant te kiezen, omdat dit een aanvullend negatief effect heeft op het verwachte begrotingsresultaat voor de komende jaren, zoals in de aanbiedingsnota bij de begroting 2026-2029 is aangegeven d.m.v. de volgende grafiek.

De blauwe stippellijn geeft een indicatie van het verwachte structurele begrotingsresultaat, rekening houdend met diverse grootschalige ontwikkelingen (o.a. scholenontwikkeling, MFA's en woningbouwopgave) waar op dit moment al aan gewerkt wordt en waarvan duidelijk is dat deze in de toekomst investeringslasten met zich zullen meebrengen. Deels heeft hier nog geen definitieve besluitvorming over plaatsgevonden.

Communicatie
Na besluitvorming worden alle stakeholders (ambtelijke organisatie en de exploitanten) geïnformeerd. In het verdere proces zal de klankbordgroep van de raad blijvend worden betrokken.

Vervolg
Na besluitvorming door de raad zullen voor de zwembaden De Oester en Het Buitendiep nieuwe exploitatie-overeenkomsten worden geformaliseerd, aangevuld met de gemaakte afspraken over de verduurzaming. Verder zal in 2026 de aanbesteding van de meerjarige exploitatie van De Bosselaar, Niervaert en nieuwe sporthal in Zevenbergen worden afgerond. Het streven is om in het vierde kwartaal van 2026 het startdocument voor De Bosselaar aan de raad voor te leggen**.**

Bijlagen
1. Zwembad De Oester – 25 jarenplan regulier onderhoud
2. Zwembad Het Buitendiep – 25 jarenplan regulier onderhoud
3. Zwembad De Oester – 25 jarenplan verduurzaming
4. Zwembad Het Buitendiep – 25 jarenplan verduurzaming

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen van de griffier via +31168 366764 of via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 3 februari 2026

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

S. Elseman
Gemeentesecretaris

A.J. Moerkerke
Burgemeester

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 12 maart 2026

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 3 februari 2026;

overwegende dat:

- Met het beschikbaar stellen van de in dit voorstel opgenomen kredieten invulling wordt gegeven aan het verduurzamen van de zwembaden Het Buitendiep in Willemstad, De Oester in Fijnaart en De Bosselaar in Zevenbergen en daarmee het aanbod van zwemvoorzieningen in de gemeente Moerdijk voor de lange termijn toekomstbestendig wordt gemaakt.

gelet op:

- Raadsbesluit : Toekomst zwembaden in gemeente Moerdijk d.d. 14 december 2023;

BESLUIT

1. Conform het raadbesluit d.d. 14 december 2023 ´Toekomst zwembaden Moerdijk´ nieuwe overeenkomsten voor de exploitatie van zwembad De Oester en Het Buitendiep op te stellen voor de periode 2027 t/m 2036;
2. Een eenmalige bijdrage van € 326.000 te verlenen aan Stichting Ons Bad voor het verduurzamen van zwembad Het Buitendiep te Willemstad en dit te dekken uit de algemene reserve;
3. Een eenmalige bijdrage van € 630.000 te verlenen aan Stichting Zwembad Fijnaart voor het verduurzamen van zwembad De Oester te Fijnaart en dit te dekken uit de algemene reserve;
4. In te stemmen met de volgende afspraken over de gemeentelijke verduurzamings-bijdrage:
    a. Een verplichting voor de stichtingsbesturen om een concreet installatieplan (incl. ramingen) te overleggen dat de verduurzaming moet realiseren;
    b. Een verplichting voor de stichtingsbesturen om subsidie aan te vragen voor de genomen verduurzamingsmaatregelen;
    c. De subsidieaanvraag te faciliteren door de inzet van een gespecialiseerde subsidioloog;
    d. De verkregen subsidiegelden en het eventuele restantbedrag van de verduurzamingsbijdrage dat niet is geïnvesteerd – minus aftrek van de projectkosten zoals de subsidioloog – te retourneren aan de gemeente Moerdijk;
    e. Deze afspraken vast te leggen in een addendum op de nieuwe exploitatie-overeenkomsten;
5. Een voorbereidingskrediet van € 130.000 beschikbaar te stellen voor het uitwerken van een startdocument ten behoeve van de verduurzaming en het toekomstbestendig maken van zwembad De Bosselaar en dit krediet in te brengen in het later te voteren totaalkrediet;

6. Een budget van € 140.000 voor de inhuur van externe projectleiders beschikbaar te stellen in 2026 ten behoeve van het verder uitwerken van de meerjarige aanbesteding en de nieuwe exploitatiecontracten van De Bosselaar, Niervaert en nieuwe sporthal in Zevenbergen (na 2026) en dit budget ten laste te brengen van het begrotingsresultaat in 2026.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 12 maart 2026,

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke